

České politické elity jsou v myšlení 20 let zpět

21.8.2009 Právo str. 13 Studium Lenka Hloušková

Jakub Bachtík studuje na Filozofické fakultě UK v Praze dějiny umění a český jazyk a literaturu. Patří k tvářím Inventury demokracie. O politických elitách říká, že jsou v myšlení o dvacet let nazpět, což mladou generaci provokuje.

Co vás vedlo k tomu, že jste se připojil do procesu formování výzvy?

Snažím se zapojovat do studentského života a samosprávy. Na studentské radě „fildy“ se vytvořila skupinka lidí, která chtěla nějak oslavit dvacáté výročí sametové revoluce. Mnozí mladší studenti ani nevědí, co se tehdy sedmnáctého listopadu stalo, že bude nějaké výročí. Říkali jsme si, že na kulatiny by měl spíše zaznít hlas studentů než proklamace politiků. Postupně vznikla výzva, v níž jsme chtěli něco říci k současnému vývoji ve společnosti.

Jak jste zformulovali čtyři body, o jejichž změnu politiky žádáte?

Bylo to těžké. Studenti se totiž strašně neradi zaplétají s politikou. Šli jsme proto cestou nedělat obecná prohlášení, co by se s českou demokracií mělo stát, a zvolili konkrétní body politické kultury, jejichž řešení jsou známá třeba ze zahraničí. Původně jich bylo asi patnáct, zbyly čtyři nejpalčivější: lobbing, imunita, přílepký a mediální rady.

Mluvili jste o nich také s českými politiky. Jaké byly jejich reakce?

Chtěli jsme, aby výzva nebyla výstřel do prázdna, proto jsme se za politiky vydali s kamerou. Říkali jsme si, že ti rozumnější by mohli prosadit nějaké změny, nebo že se dozvíme, proč to nejde. Shrnutí? Můj dojem je ten, že je moc těžké z politiků něco konkrétního dostat. Slib by museli splnit a odmítnutí rozumné věci by je mohlo poškodit. Umějí velmi dobře skrývat to, co si myslí. Setkání se tak vedou formou pří, argumentačních klíčků a vysvětlování, že náš pohled na věci je dost naivní. Je to hodně rozpačité. Další schůzky mají proběhnout v září.

Odmítl vás někdo přijmout?

Zatím ne. Ale například s Vítězslavem Jandákem (ČSSD) to nevyšlo. Nejdříve sám volal, že se mu nelíbí, jaký nátlak děláme na poslance kvůli mediálním radám a chtěl s námi mluvit. Pokoušeli jsme se o to čtyřikrát. Vždy odřekl. Řekli jsme si pak, že ho nebudeme obtěžovat...

Vidíte nějaké reakce na vaši výzvu na politické scéně?

Ano, zelení se našich třech bodů: problému mediálních rad, imunity a přílepků, chopili a navrhuji změny. Měly by se projednat na zájmovém zasedání Sněmovny. Jen s tím lobbingem se nic nikomu dělat nechce. Třeba poslanec Marek Benda (ODS) nám slíbil, že se pokusí zamezit schvalování přílepků k zákonům. Že až bude něco podobného hrozit, osobně obejde poslance a vysvětlí jim, co je špatně. V nejbližší době se ho chceme zeptat, jak to bylo s emisními povolenkami pro ČEZ, jestli opravdu kolegy obešel, jak slíbil.

Máte po měsících jednání s politiky energií ještě o změny usilovat?

Na začátku byla určitě velká naivita, idealismus. Ty jsme ztratili. Zjistili jsme, jak špatně je politika propustná, což je pro nás obrovské zklamání. Ani snad ne proto, že vypadá špinavě, ale spíše proto, že nikdo nechce poslouchat jiné názory. Současné politické prostředí je imunní vůči jakýmkoli nápadům. Naše politické elity jsou v myšlení dvacet let zpátky. Je to vidět třeba na postojích k cizincům a genderu. Naši generaci to provokuje. Vyrostli jsme ve svobodě. Oni v minulém režimu, který měl nastavené hodnoty úplně jinak. Vypadá to, že po vstupu do politiky přestali sledovat to, co se kolem nich děje, jak doma, tak ve světě.

Jak se díváte na úlohu studentských vůdců, kteří byli nejvíce viditelní v roce 1989?

Naše generace si jich za jejich odvahu váží, ale konkrétní vztah k nim nemá. Neznáme je. Výjimkou je Šimon Pánek, jenž dělá určitě hodně zajímavou a inspirativní práci.

Vaše výzva vyvrcholí kolem 17. listopadu. Co chystáte?

Budou to dvě akce. Tu první připravujeme společně s Knihovnou Václava Havla a půjde o diskuse o tehdejších událostech. Pozvali jsme třeba Jacquese Rupnika nebo Madelaine Albrightovou. Druhá? Chceme samozřejmě nějak uzavřít naši akci Dárek ke dvacatinám.

Vstoupil byste vy sám do politiky?

Pro mě je lákavé angažovat se v občanské společnosti, ale politika? To je nepředstavitelné.